༄༅།།རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཞུགས་སོ།།

《宗義建立》

བླ་མ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

禮敬與上師、怙主、妙音體性無別之諸至尊正士！

འདིར་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ།།

此處，關於解說宗義建立，分三：　1. 定義、2. 分類、3. 解說個別分類之義。

དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཞིང་།

1.定義　「承認三寶爲真正的皈依處，而

དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་གནས་མི་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐར་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ།

不承認三寶之外的其他皈依處之說宗義的補特伽羅」，

ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐར་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

就是「內道佛教徒之說宗義之補特伽羅」的定義。　2.分類　若予以區分，有四：

བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་བཞི་ལས།

2-1. 毘婆沙宗、2-2. 經部宗、2-3. 唯識宗、2-4. 說無體性宗。

དང་པོ་གཉིས་ལ་དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་ཀྱང་ཟེར་རོ།།

其中，前二者也可稱爲「說實事二宗」。

གསུམ་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས།

3.解說個別分類之義　解說：3-1. 毘婆沙宗的系統、3-2. 經部宗的系統、

སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ལུགས་བཤད་པའོ།།

3-3. 唯識宗的系統、 3-4. 說無體性宗的系統。

དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད་པ། ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ།

3-1. 解說毘婆沙宗的系統

分七項說明：3-1-1. 定義、3-1-2. 分類、3-1-3. 語詞解說、3-1-4. 境的主張方式、

ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ། བདག་མེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི།

3-1-5. 有境的主張方式、3-1-6. 無我的主張方式、3-1-7. 解說地道的建立。3-1-1. 定義

རང་རིག་མི་འདོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད།

「不承認自證分，而且主張外境實有的說小乘宗義的補特伽羅」，就是「毘婆沙宗」的定義。

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། ཉི་འོག་པ། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་གསུམ་ཡོད།

3-1-2. 分類　若予以區分，有三：
（1）迦溼彌羅毘婆沙宗（西方師）、（2）日下毘婆沙宗（外國師）、（3）中原毘婆沙宗。

གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་

གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའམ་ཡང་ན་དུས་གསུམ་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

3-1-3. 語詞解說　爲什麼被稱爲「毘婆沙宗」？因爲其宗義主張是遵循《大毘婆沙論》，
所以如此稱呼。或者，因爲說明三世物質的差別，所以稱爲「毘婆沙宗」。

བཞི་པ་ནི། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ། ཡོད་པ། ཤེས་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག།

3-1-4.境的主張方式 「能發揮功用者」，就是「事物」的定義。「事物」、「有」、「所知」三者同義。

དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟག་པའི་དངོས་པོ། མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ལས།

若予以區分，有二：（1）「常的事物」及（2）「無常的事物」。

དང་པོ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལྟ་བུ།

其中，（1）如「無爲的虛空」、「擇滅」、「非擇滅」。

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་པ། བྱས་པ། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ།།

（2）如「已生」、「所作性」、「無常」。

ཡང་དངོས་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད།

「事物」若再區分，有（1）「世俗諦」及（2）「勝義諦」二者。

དང་པོ་ནི། བཅོམ་པའམ་བློས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དེ།

其中，（1）「當破壞或以心將部分個別地除去時，會被執持〔所緣之法〕自身的心所捨棄的這個所緣之法」，

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།

就是「世俗諦」的定義。　事例：　　如瓶及毯子。

བུམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ན། རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

因爲當以鎚擊碎瓶之時，執瓶的心會捨棄〔瓶的碎片爲瓶〕；

སྣམ་བུའི་སྣལ་མ་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློས་འདོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

而當毯子的紗線被一根一根地除去之時，執毛毯的心會捨棄〔一根一根的紗線爲毯子〕。

གཉིས་པ་ནི།

བཅོམ་པའམ་བློས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློས་མི་འདོར་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།

（2）「當破壞或以心將部分個別地除去時，不會被執持〔所緣之法〕自身的心所捨棄的這個所緣之法」，就是「勝義諦」的定義。

མཚན་གཞི་ནི། རྡུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།

事例：　如無方分之極微、　無時分之刹那　及　無爲。

མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་བློ་ཡིས་གཞན།། བསལ་ན་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ།། བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ།།

因爲《俱舍論》說過：「彼覺破便無，　慧析餘亦爾，　如瓶水世俗，

ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུས་གསུམ་རྫས་སུ་འདོད་ཅིང་།

異此名勝義。」　因此主張有三時的物質，而且

བུམ་པ་བུམ་པའི་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད། བུམ་པ་བུམ་པའི་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

主張瓶既存在於瓶的過去時，　瓶也存在於〔瓶的〕未來時。

ལྔ་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་ཙམ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དང་།

僅僅五蘊的聚合，就是補特伽羅的事例，

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་སོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

因爲有主張意識爲補特伽羅的事例之故。

བློ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས་ལས།

3-1-5. 有境的主張方式　「心」可以分爲「量心」及「非量心」二種。

དང་པོ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས།

其中，「量心」分爲二種：「現量」及「比量」。

དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་གསུམ་ལས།

其中，「現量」又分爲三種：「根現前」、「意現前」及「瑜伽現前」。

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་ཤེས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མིག་གི་དབང་པོ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

其中，對於根現量而言，未必是「認知」，因爲眼根（不是認知）是現量之故。

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་།

對於瑜伽現前而言，　　　　　又分爲二種：「現證補特伽羅無我的瑜伽現前」及

ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་ཡོད།

「現證微細無常的瑜伽現前」。

དང་པོ་ལ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་།

其中，初又分二：「了解『補特伽羅爲常、一、自在空』的瑜伽現前」及

གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་ཡོད།

「了解『補特伽羅自己能獨立之質有空』的瑜伽現前」。

ༀ་བྱེ་བྲག་པ་བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་ནི། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་།

3-1-6. 無我的主張方式　主張「細品無我」及「細品補特伽羅無我」二者同義，然而

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེས་གཞི་གྲུབ་ན་ཆོས་བདག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

不承認「法無我」，　　　　　因爲他〔們〕主張「若是成立的事物（成事），則必然是法我」。

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གནས་མ་བུ་པས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་ཞིང་།

在他們（毘婆沙宗）當中的犢子部承認「『常、、自在空』的補特伽羅無我」，然而

རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན་ཏེ།

不承認「『自己能獨立之質有空』的補特伽羅無我」，

དེས་ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་རྟག་མི་རྟག་གང་དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་

བདག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

因爲他（犢子部）主張「在任何情況下，均有不可說與蘊的體性爲一或異、以及
〔不可說爲〕常或無常之自己能獨立之質有的我」之故。

བདུན་པ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་། སྤང་བྱ་དང་། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པའོ།།

3-1-7. 解說地道的建立　在地道的建立當中，又直接說明：（1）「所斷」及（2）「地道的建立」

དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་།

（1）「所斷」　主張「障」分爲二種：（1）「具煩惱〔之障〕」及

ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

（2）「非具煩惱之障」；然而沒有「所知障」這個名言（術語）。

དང་པོས་གཙོ་བོར་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད།

其中，因爲（1）主要是對於證得解脫造作障礙，

གཉིས་པས། གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

（2）主要是對於證得一切相智造作障礙。

དང་པོའི་མཚན་གཞི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་།

（1）的事例，就如「執補特伽羅自己能獨立之質有的分別」，以及

དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་དུག་གསུམ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ།།

「由其所生之帶有種子的三毒」；

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་དང་།

（2）的事例，就如「執補特伽羅自己能獨立之質有的分別的習氣」，以及

དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལྟ་བུ།

「由其所生之心的粗重（取惡處）」。

གཉིས་པ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་བ་ཤད་པ་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་གིས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་འདོད་དོ།།

（2）「地道的建立」 在直接說明地道的建立當中，主張「三乘的補特伽羅行道的方式有所差別」：

ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ།

因爲「具有聲聞種姓者」將「了解補特伽羅自己能獨立之質有空的見解」

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆུང་ངུ་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ།

與「下品的福德資糧」二者互相聯繫（雙運），

ཚེ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆུང་ངུ་འཐོབ་པར་བྱེད།

並於三世等等期間當中修習之後，能證得「下品菩提」（聲聞菩提）。

རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་བ་དེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་འབྲིང་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ།

「具有獨覺種姓者」將「如上的見解」與「中品的福德資糧」二者互相聯繫（雙運），

བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་འབྲིང་འཐོབ་པར་བྱེད།

並於百劫等等期間當中修習之後，能證得「中品菩提」（獨覺菩提）。

བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་བ་དེ། བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ།

「諸菩薩」將「如上的見解」與「上品的福德資糧」二者互相聯繫（雙運），

བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

並於三無數大劫（三大阿僧祇劫）等等期間當中修習之後，能證得「上品菩提」(佛菩提)。

དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་གསོག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ།

他們（三乘的補特伽羅）積聚資糧的方式，差別如下：

བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་མན་ཆད་དུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་

諸菩薩在資糧道上品以下（含資糧道上品），須於三無數大劫

སོགས་པའི་བར་དུ་ཚོགས་བསགས་ནས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད།

等等期間當中積聚資糧，而從加行道煖位至無學道之間，則於一座當中即可現證。

རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས།། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་མན་ཆད་དུ་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱ་ལ་

諸具有獨覺種姓者在資糧道上品以下（含資糧道上品），須於一百大劫

སོགས་པའི་བར་དུ་ཚོགས་བསགས་ནས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད།

等等期間當中積聚資糧，而從加行道煖位至無學道之間，則於一座當中即可現證。

ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་ལམ་བཞི་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་ཚོགས་གསོགས་ཅིང་

諸具有聲聞種姓者在四個有學道（資糧道、加行道、見道、修道）的階段中積聚資糧，而

འཕགས་ལམ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་སྲིད་བཅུ་བཞིའི་བར་དུ་སློབ་ལམ་ལ་སློབ་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

即使證得聖道（見道、修道），也有必須在十四個生有（即：十四世）當中修學有學道的情況。

དེས་ན་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ།

因此，他們（毘婆沙宗）主張「佛陀的色蘊，不是佛陀。」

དེ་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྔར་གྱི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་ཚེ་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

因爲它（佛陀的色蘊）是「所斷」之故，因爲它（佛陀的色蘊）與〔成佛〕以前的加行道位菩薩的身依在同一世，而且爲它（加行道位菩薩的身依）所攝之故。

ཁྱབ་སྟེ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ལུས་རྟེན་དེ་སྔ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

周遍關係（若是因，則必然是所立法）成立，因爲加行道位菩薩的身依，是由先前的業及煩惱所引生之蘊。

དེས་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་སྐུ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང༌། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད།

他（毘婆沙宗）不承認「圓滿受用身」，並且主張「勝化身在無餘涅槃時，其明瞭的相續會斷絕。」

སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་སྡུག་ཀུན་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བདེན་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཏེ།

佛聖者雖然已無餘斷除苦、集二諦，但與「他的心相續當中有苦諦」這點並不相違，

སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ན་སྡུག་བདེན་སྤངས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

因爲當無餘地斷除緣苦諦的煩惱時，將之安立爲「斷除苦諦」之故。

ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་གི་བར་ལྷག་བཅས་པ་དང༌།

聲聞及獨覺阿羅漢在證得阿羅漢果位時，在未捨「身命之行」的這段期間，安立爲「有餘涅槃」；

སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་ནས་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

在捨「身命之行」之後，安立爲「無餘涅槃」之故。

ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང༌།

在有餘涅槃之時，雖已無餘斷除「具煩惱之障」，然仍

ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པ་ཡོད། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་དེ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང༌།

有「非具煩惱之障」尚未斷除。在無餘涅槃之時，雖然沒有透過對治之力將之（非具煩惱之障）斷除的，然而

དེ་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་དེའི་རྟེན་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

它（非具煩惱之障）並不存在，因爲在〔無餘涅槃〕那個時候，它（非具煩惱之障）的所依—明瞭的相續—已經斷絕之故。

དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མདོའི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་རུང་མི་རུང་གིས་སྒོ་ནས་འབྱེད་ཅིང༌།

諸說實事師在分辨經典的了義及不了義時，是由語詞能否如實被接受的觀點來區分的；而且

དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མི་འདོད་དེ།

說實事二宗不承認「大乘的經藏爲佛語」，

བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཕལ་ཆེ་བས་མདོ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། །

因爲大多數的毘婆沙宗認爲「只要是經典，則必然是了義的經典」。

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད་པ། ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ།

3-2. 解說經部宗的系統

其中，分七項來說明：3-2-1. 定義、3-2-2. 分類、3-2-3. 語詞解說、3-2-4. 境的主張方式、

ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ། བདག་མེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་བདུན།

3-2-5. 有境的主張方式、3-2-6. 無我的主張方式、3-2-7. 地道的建立。

དང་པོ་ནི། རང་རིག་དང་ཕྱི་དོན་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ།

3-2-1. 定義　「承認自證分及外境二者的說小乘宗義的補特伽羅」，

མདོ་སྡེ་པའི་མཚན་ཉིད། མདོ་སྡེ་པ་དང་དཔེ་སྟོན་པ་དོན་གཅིག

就是「經部宗」的定義。「經部宗」與「譬喻師」同義。

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཡོད།

3-2-2. 分類　若予以區分，有二：（1）「隨教行的經部宗」及（2）「隨理行的經部宗」。

དང་པོ་ནི། མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུའོ།།

（1）例如遵循〔世親〕《阿毘達磨俱舍論》的經部宗，（2）例如遵循〔法稱〕「七部量論」的經部宗。

གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

3-2-3. 語詞解說　爲什麼稱爲「經部宗」呢？

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་ན་མདོ་སྡེ་པ་དང་།

因爲遵循世尊的經典而主張宗義，所以稱爲「經部宗」；而且

ཆོས་ཐམས་ཅད་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་འདོད་པས་ན་དཔེ་སྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

因爲主張可以透過譬喻的觀點來說明一切法，因此稱爲「譬喻師」。

བཞི་པ་ནི། ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད།

3-2-4. 境的主張方式

「以量可以緣得」，就是「有」的定義。其中，若予以區分，有二：（1）「世俗諦」及（2）「勝義諦」。

དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆོས་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།

「在勝義當中，能發揮功用之法」，就是「勝義諦」的定義。

དོན་དམ་བདེན་པ། བདེན་པར་གྲུབ་པ། དངོས་པོ། བྱས་པ། མི་རྟག་པ། འདུས་བྱས། རྫས། རང་མཚན་རྣམས་དོན་གཅིག།

「勝義諦」、「諦實成立」、「事物」、「所作性」、「無常」、「有爲法」、「物質」、「自相」……等等同義。

དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།

「在勝義當中，不能發揮功用之法」，就是「世俗諦」的定義。

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། རྫུན་པར་གྲུབ་པ། རྟག་པ། སྤྱི་མཚན་རྣམས་དོན་གཅིག

「世俗諦」、「虛僞成立」、「常」、「共相」……等等同義。

ཡང་ཡོད་པ་ལ་དབྱེ་ན། དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་གཉིས།

再者，「有」也可以分爲（1）「遮遣法」及（2）「成立法」二種：

རང་འཛིན་གྱི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དགག་པའི་མཚན་ཉིད།

「透過執持〔遮遣法〕自身的心斷除〔遮遣法〕自身的所破之後，所了解〔的內容〕」，就是「遮遣法」的定義；

རང་འཛིན་གྱི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་མ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད།

「不是透過執持〔成立法〕自身的心斷除〔成立法〕自身的所破之後，所了解〔的內容〕」，就是「成立法」的定義。

དང་པོ་ལ་ཡང་། མེད་དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་གཉིས་ལས།

（1）又分二：（1-1）「無遮」及（1-2）「非遮」，

དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ། འགོག་བདེན། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུའོ།།

其中，（1-1）的事例如：「無為的虛空」、　　「滅諦」、　　「空性」。

གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ།།

（1-2）的事例如：「非事物的否定」、「在執瓶的分別心當中，顯現『非瓶的否定』」。

ཡང་ཡོད་པ་ལ་དབྱེ་ན། གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ལས།

再者，「有」又可以分為（1）「一」及（2）「異」二種。

དང་པོ་ལ་ཡང་། རྫུན་པའི་གཅིག་དང་། བདེན་པའི་གཅིག་གཉིས་ལས།

其中，（1）又分二：（1-1）「虛偽的一」及（1-2）「諦實的一」。

དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་དང་། སྤྱི་མཚན་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་དང་། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ།

其中，（1-1）例如：「所知」、「共相」；（1-2）例如：「事物」、「無常」。

གཉིས་པ་ཐ་དད་ལ་ཡང་། རྫུན་པའི་ཐ་དད་དང་། བདེན་པའི་ཐ་དད་གཉིས་ལས།

（2）也分為：（2-1）「虛偽的異」及（2-2）「諦實的異」。

དང་པོ་ནི། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་དང་ཀ་བའི་ལྡོག་པ་གཉིས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་དང་ཀ་བ་གཉིས་ལྟ་བུ།

其中，（2-1）例如：「瓶的反體」與「柱的反體」二者；（2-2）例如：「瓶」與「柱」二者。

དེས་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་རྟག་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ།།

因此，「過去」與「未來」二者，是常；而 「現在」與「事物」則是同義。

ལྟ་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ལ།

3-2-5. 有境的主張方式　對於經部宗而言，有

ཕུང་པོའི་རྒྱུན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་གཉིས་ལས།

（1）「主張『蘊的相續』爲補特伽羅的事例」及（2）「主張『意識』爲補特伽羅的事例」二種〔有境的主張方式〕。

དང་པོ་ནི། མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུ།

其中，（1）例如「遵循〔世親〕《阿毘達磨俱舍論》的經部宗」；

གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུ། གསལ་ཞིང་རིག་པ་བློའི་མཚན་ཉིད།

（2）例如「遵循〔法稱〕『七部量論』的經部宗」。「清楚而且明瞭」，就是「覺知」的定義。

བློ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས་ཡོད། གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།

「覺知」有二：（1）「量的覺知」及（2）「非量的覺知」。
（1）「新的、不受欺誑的明瞭」，就是「量」（有效的認識）的定義。

ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་གསར་དུ་དང་། མི་སླུ་བ་དང་། རིག་པ་ཞེས་གསུམ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

在「量」的定義當中，所說的「新的」、「不受欺誑的」、「明瞭」這三個部分，是有其必要的，

གསར་དུ་ཞེས་པས་དཔྱད་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཅོད། མི་སླུ་བ་ཞེས་པས་ཡིད་དཔྱོད་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཅོད།

因爲是要以「新的」斷除「再決知是量」、　以「不受欺誑的」斷除「伺察意是量」、

རིག་པ་ཞེས་པས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཅོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

以「明瞭」斷除「具色根是量」之故。

ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད།

「量」若予以區分，有二：（1）「現量」及（2）「比量」。

རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད།

「已離分別且無錯亂的明瞭」，就是「現前」的定義；

རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།

「已離分別且新的、不受欺誑的明瞭」，就是「現量」的定義。

མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ།

「現量」若加以區分的話，有四：（1）「自證現量」、　（2）「根現量」、

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་བཞི་ལས།

（3）「意現量」、　（4）「瑜伽現量」。

ཁ་ནང་ཁོ་ནར་ཕྱོགས་ཤིང་འཛིན་པ་ཡི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།

其中，「唯朝向內、而且已成爲能取之部分的已離分別、新的、不受欺誑的明瞭」，就是（1）的定義；

རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

「依於〔根現量〕自身不共的增上緣─具色根─之後

བྱུང་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།

所產生的已離分別、新的、不受欺誑的明瞭」，就是（2）的定義；

རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ།

「依於〔意現量〕自身不共的增上緣─意根─之後所產生的已離分別、新的、不受欺誑的明瞭」，

གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་རྐྱེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་།

就是（3）的定義；「依於〔瑜伽現量〕自身不共的增上緣─止觀雙運的三摩地─之後，現證『微細無常』及

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས།། བཞི་པའི་མཚན་ཉིད།

『粗品或細品補特伽羅無我』的聖智」，就是（4）的定義。

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་།

「瑜伽現量」若予以區分的話，有三：（1）「現證微細無常之量」、

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་།

（2）「現證粗品補特伽羅無我之量」、

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་གསུམ་ཡོད།

（3）「現證細品補特伽羅無我之量」。

རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཞེན་རིག་དེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།

「依於〔比量〕自身的所依─正確的因相（正因）─之後所產生之新的、不受欺誑的耽著知」，就是「比量」的定義。

དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག ཡིད་ཆེད་རྗེས་དཔག་དང་གསུམ་ལས།

若予以區分，有三：（1）「事勢比量」、（2）「共稱比量」（即：極成比量）、（3）「信許比量」（即：聖教比量）。

བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་པོའི་མཚན་གཞི།

其中，以「所作性」這個因相來了解「聲是無常」〔這個主張〕的比量，就是（1）的事例；

རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ལས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་པའི་མཚན་གཞི།

從存在於分別心之對境的因相當中，了解「以『月亮』一詞可以用來說明『有兔』」的比量，就是（2）的事例；

དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ལས། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ།།།།

從三察清淨之聖教的因相當中，無欺誑地了解「由施得受用，由戒得善趣」

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་རང་གི་བསྟན་དོན་མི་སླུ་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན།

等聖教本身所開示之義的比量，就是（3）的事例。

གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་གིས་ཁྱབ་ཅིང་།

共稱比量，必然是事勢比量。而

མངོན་སུམ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ།

若是現前，未必是現量；若是比度，未必是比量；

གཟུགས་འཛིན་དབང་པོ་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་།

因爲「第二刹那的執色根現前」及

སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རྣམས་དཔྱད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

「了解『聲是無常』的第二刹那比度」是「再決知」之故；而且

འཐད་ལྡན་ལས། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ།

〔法上在〕《具理》（即：《量觀察》）當中說過：「現前的第一刹那與比度的第一刹那，這二者是量；

དེ་དག་གི་རྒྱུན་དུ་གྲུབ་པ་གྲུབ་བདེ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

然而已成爲前述〔二者〕之相續的成立及安住等等〔與前述之現前的第一刹那與比度的第一刹那二者〕沒有不同，所以斷除後來那些（已成爲前述二者之相續的成立及安住等等）是量」之故。

གཉིས་པ་གསར་དུ་མི་སླུ་བ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པ། ཚད་མིན་གྱི་བློའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

（2）「非量的覺知」 「不是新的、不受欺誑的明瞭」，就是「非量的覺知」的定義。若予以區分，有五：

དཔྱད་ཤེས་ལོག་ཤེས། ཐེ་ཚོམ། ཡིད་དཔྱོད། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་དང་ལྔ་ཡོད།

（1）「再決知」、（2）「顛倒知」、（3）「猶豫」、（4）「伺察意」、（5）「顯而未定的覺知」。

རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།

（1）「再決知」 「了解『已經了解〔之內容〕』的明瞭」，就是（1）的定義。

དེ་ལ་ཡང་། རྟོག་པ་དཔྱད་ཤེས། རྟོག་མེད་དཔྱད་ཤེས་གཉིས་ལས།

其中，又分爲二：（1-1）「分別再決知」及（1-2）「無分別再決知」。

དང་པོ་ནི། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དང་།

（1-1）例如：「由執青根現前所引生之憶念青色的憶念知」及

སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ།

「了解『聲是無常』的第二刹那比量」；

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོ་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ།

（1-2）例如：「第二剎那執色根現前」。

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རིག་པ། ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

（2）「顛倒知」　「顛倒趨入的明瞭」，就是「顛倒知」的定義。

དེ་ལ་ཡང་། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས་ལས།

其中，又分爲二：（2-1）「分別顛倒知」及（2-2）「無分別顛倒知」。

དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ།

（2-1）例如：「執『聲是常』的分別」；

གཉིས་པ་ནི། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། གངས་རི་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ།

（2-2）例如：「一個月亮現爲二個月亮的根識」及「雪山現爲藍色的根識」。

གསུམ་པ་ནི། རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་སེམས་བྱུང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད།

（3）「猶豫」　「由於〔猶豫〕自己本身的力量，而於二端起懷疑的心所」，就是（3）的定義。

དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་།

「與其（猶豫）相應的意識」及

དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་རྣམས་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

「伴隨它（猶豫）而生的諸受」不是「由於〔猶豫〕自己本身的力量，而於二端起懷疑」，

དེ་རྣམས་ཐེ་ཚོམ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

因爲它們是透過猶豫之力，而於二端起懷疑〔，然並非透過自己本身的力量〕。

དེ་ལ་ཡང་། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། ཆ་སྙོམས་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་གསུམ་ལས།

猶豫又分爲三種：（3-1）「符合事實的猶豫」、（3-2）「不符合事實的猶豫」、（3-3）「等分猶豫」。

དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་གམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ།

其中，（3-1）例如「想著『聲是無常的嗎？』的猶豫」、

གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་གམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ།

（3-2）例如「想著『聲是常的嗎？』的猶豫」、（3-3）例如「想著『聲是常或無常？』的猶豫」、

བཞི་པ་ནི། རང་ཡུལ་ལ་ཞེན་པས་སླུ་བའི་ཞེན་རིག་དོན་འཐུན་དེ། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

（4）「伺察意」　「被耽著自境（？對顯現境產生錯亂）所欺誑之符合事實的耽著知」，就是「伺察意」的定義。

དེ་ལ་ཡང་། རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱུ་མཚན་དང་འགལ་བའི་ཡིད་དཔྱོད།

「伺察意」又分爲五：（4-1）「沒有原因的伺察意」、（4-2）「與原因相違的伺察意」、

རྒྱུ་མཚན་མ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱུ་མཚན་མ་གྲུབ་པའི་ཡིད་དཔྱོད།

（4-3）「原因不確定的伺察意」、（4-4）「原因不成立的伺察意」、

རྒྱུ་མཚན་ཡོད་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་ལྔ་ལས།

（4-5）「雖有原因、然未經抉擇的伺察意」。

སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བའི་ངག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ། དང་པོའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ།

其中，僅依「聲是無常」這個語詞，而執持「聲是無常」的覺知，就是（4-1）的事例，因爲

སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

雖然藉由「聲是無常」這個語詞來說明「聲是無常」這個主張（宗），然而卻沒有說明「聲是無常」的正確原因。

དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་གི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ།

透過「能發揮功能空」這個因相，執持「聲是無常」的覺知，就是（4-2）的事例，

དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་སྒྲ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

因爲「能發揮功能空」與「聲」是相違的。

གཞལ་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ། གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ།

從「所量」這個因相，執持「聲是無常」的覺知，就是（4-3）的事例，

གཞལ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

因爲「所量」是成立「聲是無常」的不定因。

མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ། བཞི་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ།

透過「眼知（眼的認知）的所取」這個因相，執持「聲是無常」的覺知，就是（4-4）的事例，

མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

因爲「眼知的所取」是成立「聲是無常」的不成因。

སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ།

無法以量確定「聲是無常」的補特伽羅的心相續當中，透過「所作性」這個因相，執持「聲是無常」的覺知，

ལྔ་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་།

就是（4-5）的事例，因爲「所作性」雖然是成立「聲是無常」的正確原因，

དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་དེས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་དེ། གཏན་ལ་མ་ཕབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

但是如上的補特伽羅尚未抉擇出那個〔「所作性」是「聲是無常」〕的正因之故

ལྔ་པ་ནི་རང་ཡུལ་མ་ངེས་པའི་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློའི་མཚན་ཉིད།

「無法決定自境之清楚顯現之不錯亂的明瞭」，就是「顯而未定之覺知」的定義。

དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁོ་རང་དུ་གྱུར་བའི་དབང་མངོན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གསུམ་ལས།

（5）「顯而未定的覺知」

若予以區分的話，有三：已成爲它（顯而未定之覺知）自身的（1）根現前、（2）意現前、及（3）自證現前。

དང་པོ་ནི། མིག་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ལྟ་བུ།

其中，（1）例如：在眼睛沉溺於美色之時的執聲的耳知（耳的認知）；

གཉིས་པ་ནི། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་འཛིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ།

（2）例如：凡夫心相續當中，執色等五境的意現前；

གསུམ་པ་ནི། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་འཛིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ལྟ་བུ།

（3）例如：凡夫心相續當中，領受「執色等五境之意現前」的自證。

སྤྱིར་ཡུལ་ཅན་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱེས་བུ། ངག ཚད་མ་གསུམ་ཡོད། ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

一般而言，「有境」若區分的話，有三：士夫、言語、量。

སྐྱེས་བུ་ཚད་མ། ངག་ཚད་མ། ཤེས་པ་ཚད་མ་དང་། གསུམ་ལས།

「有境量」若區分的話，有三：士夫量、言語量、認知量。

དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།

其中，（1）例如：導師佛陀；　　　（2）例如：四諦法輪；

གསུམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།།

（3）例如：現量　　　　及　　比量。

ལྔ་པ་བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་།

3-2-6. 無我的主張方式　主張「『補特伽羅常、一、自在空』是『粗品的補特伽羅無我』，以及

གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་ཅིང་།

『補特伽羅自身能獨立之質有空』是『細品的補特伽羅無我』」。

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན་པ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས། བདུན་པ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི།

不承認「法無我」這點，類似於毘婆沙宗。 3-2-7. 地道的建立

རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་ཚོགས་གསོག་པའི་ཚེ་སློབ་ལམ་བཞི་གའི་གནས་སྐབས་སུ་ཚོགས་གསོག་པ་ཡིན་པས།

དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།།

因爲三種種姓的行者在積聚資糧時，是在四個有學道位的階段積聚資糧的，因此主張「『佛的色蘊』是『佛』」。

སྒྲིབ་པའི་རྣམ་གཞག་དང་ས་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་སོགས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས་སོ།། །

「障的建立」及「地道的行走方式」等，與毘婆沙宗類似。

གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། ས་བཅད་སྔར་ལྟར་བདུན་ལས།

3-3. 解說唯識宗的系統 分七項說明：3-3-1. 定義、3-3-2. 分類、3-3-3. 語詞解說、
3-3-4. 境的主張方式、3-3-5. 有境的主張方式、3-3-6. 無我的主張方式、3-3-7. 解說地道的建立。

དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་། རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ།

3-3-1. 定義 「不承認外境，而且主張『自證是諦實成立』的說大乘宗義的補特伽羅」，

སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད། སེམས་ཙམ་པ་དང་། རྣམ་རིག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་དོན་གཅིག

就是「唯識宗」（唯心宗）的定義。「唯識宗」、「唯表宗」、「瑜伽行派」三者同義。

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། རྣམ་རྫུན་པ་གཉིས་ལས།

3-3-2. 分類 若予以區分，有二：（1）「形象真實的唯識宗」及（2）「形象虛僞的唯識宗」。

སེམས་ཙམ་པ་གང་ཞིག། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་གཟུགས་རགས་པར་སྣང་བའི་ཆ་ལ

其中，「主張『在凡夫心相續的執色現前當中，粗分色顯現的部分，

མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པ་མ་ཞུགས་པར་འདོད་པ་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།

沒有被無明習氣所染污』的唯識宗」，就是（1）的定義。

དེ་གང་ཞིག། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ

「主張『在凡夫心相續的執色現前當中，

གཟུགས་རགས་པར་སྣང་བའི་ཆ་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པ་ཞུགས་པར་འདོད་པ་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།

粗分色顯現的部分，已被無明習氣所染污』的唯識宗」，就是（2）的定義。

རྣམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ། སྒོང་ང་ཕྱེད་ཚལ་བ། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་གསུམ་ཡོད།

（1）若加以區分的話，有三：（1-1）「能取所取等數派」、（1-2）「半卵對開派」、（1-3）「紛雜無二派」。

དེ་རྣམས་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ཡོད་དེ།

他們各自的主張方式存在如下：

བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་སྒྲེང་གི་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་ཚེ།

「因爲主張『以執取蝴蝶翅膀上面之斑紋的眼知來執取斑紋之時，

ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་གཏད་ཅིང་།

對境方面提供了青、黃……等等各自不同的形象，而

ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་བདེན་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་།

有境方面也形象真實地產生青、黃……等等各自不同的形象』」，所以稱爲「能取所取等數派」。

དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་གཏད་ཅིང་།

「因爲主張『如上執取〔斑紋〕之時，對境方面提供了青、黃……等等各自不同的形象，而

ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་སྒོང་ང་ཕྱེད་ཚལ་བ་དང་།

有境方面則無形象地產生青、黃……等等各自不同的形象』」，所以稱爲「半卵對開派」。

དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་མ་གཏད་ཅིང་།

「因爲主張『如上執取〔斑紋〕之時，對境方面沒有提供了青、黃……等等各自不同的形象，而

ཁྲ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་གཏད། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་དུ་མ་སྐྱེས་པར།

僅提供斑紋的形象，有境方面沒有無形象地產生青、黃……等等各自不同的形象，

ཁྲ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་དུ་སྐྱེས་པར་འདོད་པས་ན་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

而僅是無形象地產生斑紋的形象』」，所以稱爲「紛雜無二派」。

གཉིས་པ་རྣམ་རྫུན་པ་ལ་དབྱེ་ན། དྲི་བཅས་རྣམ་རྫུན་པ། དྲི་མེད་རྣམ་རྫུན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད།

（2）若加以區分的話，有二：（2-1）「形象虛僞有垢派」、（2-2）「形象虛僞無垢派」。

གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

3-3-3. 唯識宗的語詞解說　　　　　爲什麼稱爲「唯識宗」？

ཆོས་རྣམས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་འདོད་པས་ན་སེམས་ཙམ་པ་དང་།

因爲主張「『一切法』唯是『心的本質』」，所以稱爲「唯識宗」；

ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་འདོད་པས་ན་རྣམ་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

而且因爲主張「『一切法』唯是『表的本質』」，所以稱爲「唯表宗」

བཞི་པ་ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད།

3-3-4. 境的主張方式 「所知」若加以區分的話，有二：（1）「勝義諦」及（2）「世俗諦」。

རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྟོག་པར་བྱ་བ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།

「必須以現證〔勝義諦〕自身的現量，透過二顯消失的方式方能了解者」，就是「勝義諦」的定義。

དོན་དམ་བདེན་པ། ཆོས་ཉིད། ཆོས་དབྱིངས། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་རྣམས་དོན་གཅིག

「勝義諦」、「法性」、「法界」、「究竟實相」……等等同義。

དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཡོད།

「勝義諦」若加以區分的話，有二：「細品法無我」及「細品補特伽羅無我」。

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ལ་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ། དེ་ལས་བསྡུ་ན་བཅོ་བརྒྱད།

若從「空性的所依處」來區分「細品法無我」，有二十種空性；若再簡略的話，有十八種〔空性〕；

དེ་ལས་བསྡུ་ན་བཅུ་དྲུག། དེ་ལས་བསྡུ་ན་སྟོང་ཉིད་བཞི་སོགས་ཡོད།

若再簡略的話，有十六種〔空性〕；若再簡略的話，有四種空性……等等。

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོའི་མཚན་གཞི་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་།

「細品法無我」的事例如：「色及執色之量〔二者〕異質空的空性」及

གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ།

「安立『色』這個語詞的基礎—色—自性相成立空的空性」。

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོའི་མཚན་གཞི་ནི། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ།

「細品補特伽羅無我」的事例如：「補特伽羅自己能獨立之質有空的空性」。

རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ།

「必須以現證〔世俗諦〕自身的現量，透過帶有二顯的方式方能了解者」，

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།

就是「世俗諦」的定義。

དབྱེ་ན། གཞན་དབང་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་དང་འདུས་བྱས་དོན་གཅིག

若區分的話，有二：（1）「依他起性」及（2）「遍計所執性」所攝的二種世俗諦。（1）與「有爲法」同義，

གཉིས་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དོན་གཅིག

（2）與「異於勝義諦的無爲法」同義。

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རྫུན་པའི་གཞི་འཐུན་དུ་ཁས་ལེན།

主張「『一切事物諦實成立』與『虛假』同位（有交集）」；

ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པའི་གཞི་འཐུན་དུ་ཁས་ལེན།

主張「『一切法性諦實成立』與『諦實』同位（有交集）」；

ཆོས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་རྫུན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རྫུན་པའི་གཞི་འཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།།

主張「『異於法性的一切無爲法虛假成立』與『虛假』同位（有交集）」。

ཆོས་ཉིད་ལ་མེད་དགག་གི་ཁྱབ་ཅིང་། མེད་དགག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཚུངས་ལ།

「法性」必然是「無遮」，而　　其他無遮的事例與經部宗類似。

གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་པོ་དེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་

色等五種對境是依於阿賴耶識之上安立（留下）的共與不共業的

བག་ཆགས་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་ཤེས་པའི་རྫས་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

習氣，而於內識這個物質之上產生的；而不是成立於外在的對境。

རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་པོ་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཀྱང་རགས་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན།

若根據形象真實派的話，主張「色等五種外境，雖然不是外在的對境，但其粗分是成立的」。

རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་རགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རགས་པར་གྲུབ་ན་ཕྱི་དོན་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

若根據形象虛假派的話，主張「色等五種外境不是粗分，因爲如果粗分成立的話，則外境必須成立」。

ལྔ་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་ཁས་ལེན་ཏེ།

3-3-5. 有境的主張方式　　　若根據形象真實派的話，主張「八識身」，

གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གི་སྟེང་དུ།

亦即在其他說宗義者所主張的「六識身」之上，

ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཉོན་ཡིད་བསྣན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་འདོད།

再加上（1）「阿賴耶識」及（2）「染污意」而主張「八識身」。

ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཉོན་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལས་དོན་གཞན་ཞིང་།

（1）「阿賴耶識」及（2）「染污意」二者的事例如下：主張「異於六識身，而且

རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ་དང་།

不觀待自己的增上緣一根一的識」，就是（1）的事例；

དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ཤིང་རྣམ་པ་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་ངར་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་པ་ཡིན་པར་འདོད།

「以阿賴耶識爲所緣，而且以『自己能獨立之質有的形象』來執我的識」，就是（2）的事例。

ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད།

主張：「阿賴耶識」是「業果所依之補特伽羅的事例」。

རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་འདོད་ཅིང་།

形象虛假派主張「六識身」，並且

ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

僅安立「意識」爲「業果所依之補特伽羅的事例」之故。

བློ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས་སུ་འདོད་ཅིང་། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་འདོད།

主張「覺知」有二：「量的覺知」及「非量的覺知」；而且　主張「量」有二：「現量」及「比量」。

མངོན་སུམ་ལ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་ཁྱབ།

「現前」有四，而且　　「自證現前」及「瑜伽現前」必然是「不錯亂的認知」。

སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ།

「凡夫心相續的根現前」，必然是「錯亂的認知」。

དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད།

「其（凡夫）心相續的意現前」，有「錯亂的認知」及「不錯亂的認知」二種。

མངོན་སུམ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡོད་ཀྱང་།

「現前」未必是「現量」，因爲凡夫心相續中雖有「執色意現前」，然而

དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར།

其心相續中無「執色意現量」之故；

དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་དང་།

而且因爲其心相續之「領受『執色意現前』的自證」及

གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རྣམས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

「第二剎那執色根現前」等不是量之故。

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་།

「瑜伽現前」有四：(1)「現證微細無常的瑜伽現前」、

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་།

(2)「現證細品補特伽羅無我的瑜伽現前」、(3)「現證粗品補特伽羅無我的瑜伽現前」、

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞི་ཡོད།

(4)「現證法無我的瑜伽現前」。

རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་རྟོག་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ཆོས་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ།

「比量」必然是「分別」；然而，　若是某法的比度，未必是該法的分別；

སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲ་རྟག་སྟོང་ལ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

因爲例如「了解『聲是無常』的比度」雖然是「『聲常』空」的比度，然而　〔了解『聲是無常』的比度〕却不是它（『聲常』空）的分別識；

ཆོས་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཆོས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་

因爲若是某法的分別識，則必然要顯現該法的形象，然而對它（了解『聲是無常』的比度）而言，

སྒྲ་རྟག་སྟོང་གི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དེས་དེ་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

却沒有顯現「『聲常』空」的形象之故。因爲它（了解『聲是無常』的比度）沒有直接了解它（『聲常』空）的緣故；

དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

因爲它（了解『聲是無常』的比度）是在直接了解「聲是無常」的時間接了解它（『聲常』空）的緣故。

དྲུག་པ་བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་འཇོག་ཚུལ་པ་འདྲ་ལ།

3-3-6. 無我的主張方式　「粗品及細品補特伽羅無我」的事例，類似於自續派以下的安立方式；

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་མཚན་གཞི། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།

而「法無我」的事例，　　則如「『色』及『執色之量』異質空之空性」。

བདུན་པས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་དང་། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པའོ།།

3-3-7. 地道的建立　分二：　(1)「所斷」及(2)「直接說明地道的建立」。

དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་དུག་གསུམ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་།

(1)安立「『帶有種子的補特伽羅我執』及『由彼（帶有種子的補特伽羅我執）勢力所生之帶有種子的三毒』爲『煩惱障』；

བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག།

『帶有種子的實執』及『它的習氣與它的勢力所生的一切的二顯錯亂』爲『所知障』」。

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ།

（2）「了解補特伽羅無我的見解」與

ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རང་དོན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆུང་ངུ་དང་།

「諸具有聲聞種姓者的所爲—屬於自利的下品福德資糧」、

རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རང་དོན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་འབྲིང་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ།

「諸具有獨覺種姓者的所爲—屬於自利的中品福德資糧」二者雙運，

ཚེ་གསུམ་དང་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད།

藉著在三世及百劫等等當中串習之後，而現證各自的菩提。

བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་

諸菩薩則是將「了解能取、所取異質空的見解」與

ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་

「所爲—屬於他利的上品福德資糧」雙運，並藉著在三無數劫（三大阿僧祇劫）

སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད།

等等當中串習之後，現證自己的菩提。

རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལྷག་མེད་དུ་མྱང་ན་འདས་པ་ན་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད།

若根據形象真實派的話，主張「諸聲聞、獨覺阿羅漢在無餘涅槃時，明（心識）的相續是斷絕的。」

སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།

主張「佛聖者的明（心識）相續不可能斷絕」，

བྱང་སེམས་རྣམས་དང་པོར་འོག་མིན་དུ་ལོངས་སྐུར་སངས་རྒྱས་པའི་ལོངས་སྐུ་དེ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་

這是因爲他們主張「諸菩薩最初在色究竟天當中以報身成佛，而只要輪迴不空，

རྣམ་པའི་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་

那個報身的同類形象就會依照所化機各自的因緣（福分、緣分），

འཚམས་པར་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

而不斷地以各種化身行利他。」的緣故。

ཐེག་པ་གསུམ་རིགས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རིགས་སམ་ཁམས་མི་འདྲ་བ་གསུམ།

「三乘各自的種姓是決定的」，這是因爲他們主張「諸有情從無始以來，就有三種不同的種姓及本質（個性），

དེ་ལས་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། དེ་ལས་སྒྲུབ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། དེ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

因而形成三種不同的信解（勝解），因而也就有三種不同的修行，因此就證得三種不同的〔修行〕結果。」

རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་མི་འདོད་དེ།

若根據形象虛僞派的話，主張「諸聲聞、獨覺阿羅漢在無餘涅槃時，明（心識）的相續並沒有斷絕。」

དེས་དེའི་ཚེ་སྡུག་ཀུན་གྱིས་བསྡུས་པའི་རིག་པ་ཙམ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་ཀྱང་།

這是因爲主張「他們（聲聞、獨覺阿羅漢）在那個時候僅僅斷除苦、集二諦所攝的明（心識）」然而

རིག་པ་ཙམ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བར་འདོད་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ།། ༈

因爲主張「唯明（已斷除苦、集二諦所剩下的明）朝向佛地」，所以他們認爲「成立究竟一乘」。

བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ།།

4. 解說說無體性宗的系統　分三：4-1. 定義、4-2. 分類、4-3. 分類的個別意義。

དང་པོ་ནི། བདེན་དངོས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད།

4-1. 定義　「即使在名言中，也不承認『實有事物』之說大乘宗義的補特伽羅」，就是「說無體性宗」的定義。

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པ་གཉིས་ཡོད།

4-2. 分類　若予以區分，有二：4-2-1. 自續派、4-2-2. 應成派。

གསུམ་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་བཤད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཤད་པའོ།།

4-3. 分類的個別意義　分二：4-3-1. 解說自續派的系統、4-3-2. 解說應成派的系統。

དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད་པ།

4-3-1. 解說自續派的系統　分七項說明：4-3-1-1. 定義、4-3-1-2. 分類、4-3-1-3. 語詞解釋、

ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ། བདག་མེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་བདུན་ལས།

4-3-1-4. 境的主張方式、4-3-1-5. 有境的主張方式、4-3-1-6. 無我的主張方式、4-3-1-7. 地道的建立。

དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་དངོས་ཐ་སྙད་དུའང་མི་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་དེ།

4-3-1-1. 定義　「主張有『自續因』，然而即使在名言中也不承認『實有事物』的中觀宗」，

རང་རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་པ་དོན་གཅིག

就是「自續派」的定義。它與「說『自性有』的中觀宗」同義。

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཡོད།

4-3-1-2. 分類　有二：（1）經部行中觀自續派、（2）瑜伽行中觀自續派。

ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཕལ་ཆེར་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པར་འགྲོ་བསྟུན་ནས་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་པ་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།

「關於名言的安立，大多與經部宗一致的中觀宗」，就是（1）的定義。

ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཕལ་ཆེར་སེམས་ཙམ་པ་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་པ་དེ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།

「關於名言的安立，大多與唯識宗一致的中觀宗」，就是（2）的定義。

དང་པོའི་མཚན་གཞི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ལྟ་བུའོ།།

（1）的實例如「清辨」及「智藏」。

གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། ཞི་བ་འཚོ། སེང་གེ་བཟང་པོ། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་དཔོན་སློབ་ལྟ་བུའོ།།

（2）的實例如「寂護」、「獅子賢」及「蓮華戒」師徒。

གསུམ་པ་ནི། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

4-3-1-3. 語詞解釋　「清辨」有法，稱你爲「中觀自續師」的原因如下：

རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

因爲〔你〕是主張有『自續因』的中觀師，因此那樣稱呼之故。

བཞི་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག

4-3-1-4. 境的主張方式　「以自性相成立」、「由自己方面成立」、「自性成立」等爲同義詞。

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ། འགོག་བདེན། འདས། མ་འོངས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྣམས་མེད་དགག་དང་།

主張「無爲的虛空」、「滅諦」、「過去」、「未來」、「細品補特伽羅無我」均爲「無遮」及

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་འདོད། དོན་དམ་བདེན་པ། ཆོས་ཉིད། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྣམས་དོན་གཅིག །

「世俗諦」二者。　　　　　　　「勝義諦」、「法性」、「細品法無我」等爲同義詞。

མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་ཤེས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཅིང་།

若根據經部行中觀派，主張　「色等五義」與「認知」體性異，

རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ལས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་ཕྱི་དོན་དུ་འདོད།

並主張「由無部分之極微所形成的粗分是外境」。

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད།

若根據瑜伽行中觀派，則主張　「色等五義」與「取〔色等五義〕本身之認知」體性一。

ལྔ་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་འདོད།

4-3-1-5. 有境的主張方式　主張「意識」爲「補特伽羅的實例」；而且　〔主張〕「六識身」。

བློ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད།

「覺知」分爲「量的覺知」及「非量的覺知」二種。第一當中，有「現量」及「比量」二種。

མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདོད།

若根據經部行中觀派，則不主張自證現前。

གཅིག་ཤོས་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་བཞི་ག་འདོད་ཅིང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་།

若根據另一派，則主張有四種現前；而且

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་ཁྱབ། གཞན་གཉིས་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་ཀ་ཡོད།

自證現前與瑜伽現前必然是「不錯亂知」，而另外二者則有「錯亂」及「不錯亂」二種。

མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་དང་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་པས་ཁྱབ་པ་དང་།

因爲經部、唯識二宗及自續派主張：（1）「現前」必然是「已離分別之知」，

དཔྱད་ཤེས་ལ་ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པས་ཁྱབ་པ་དང་།

（2）「再決知」必然是「非量之知」，

རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལ། ལོག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་།

（3）「對於自己的耽著境錯亂之知」必然是「顚倒知」，

ཆོས་དེ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་།

（4）對於彼法而言，若是「錯亂知」，則對於該法而言必然不是「量」，

རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

（5）若是「比度」，則對於自己的顯現境而言，必然不是「量」……等等。

དྲུག་པ་ནི། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་།

4-3-1-6. 無我的主張方式　主張「補特伽羅爲常、一、自在空」是「粗品補特伽羅無我」及

གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད།

主張「補特伽羅爲自己能獨立之實質有空」是「細品補特伽羅無我」。

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་།

若根據瑜伽行中觀派，則是主張「『色』及『取色之量』異質空」爲「粗品法無我」及

ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

主張「一切法諦實空」爲「細品法無我」。

བདག་མེད་གཉིས་དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

「二無我」是由「所破」的觀點來區分的，而不是由「空性的基礎」的觀點來區分的；

གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་།

亦即在基礎—補特伽羅—之上，破斥「所破」—「諦實成立」，就是「細品法無我」；

གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

而在基礎—補特伽羅—之上，破斥〔「所破」—〕「自己能獨立之質有成立」，則是「細品補特伽羅無我」。

བདག་འཛིན་གཉིས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ།

「二我執」是由「執持方式」的觀點而非由「所緣」的觀點來區分的；

གཞི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་།

亦即：緣於基礎—補特伽羅—之後，執〔補特伽羅〕爲「諦實成立」，則爲「法我執」；

གཞི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

而緣於基礎—補特伽羅—之後，執〔補特伽羅〕爲「自己能獨立之質有成立」，則爲「補特伽羅我執」

བདུན་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན།

4-3-1-7. 解說地道的建立

ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་སྒྲིབ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ།

若根據瑜伽行中觀派，三乘的補特伽羅的種種差別，是由「主要的所斷—三種不同的障礙」、

བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ།

「主要的所修—三種不同的見解」的觀點來建立的。

ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འཁོར་བཅས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས

因爲諸具有聲聞種姓者，以「執『自己能獨立之質有成立』的分別及其眷屬」作爲「主要的所斷」；

དེའི་གཉེན་པོར་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ

它的對治是以「了解『補特伽羅爲自己能獨立之質有成立空』的見解」

བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཆུང་ངུ་འཐོབ་པར་བྱེད།

作爲「主要的所修」，然後證得「下品菩提」。

རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ

因爲諸具有獨覺種姓者，以「執『色』（所取）及『取色之量』（能取）異質的分別」

སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོར་གཟུངས་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ

作爲「主要的所斷」；它的對治是以「了解『所取、能取異質空』的見解」

སྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་འབྲིང་འཐོབ་པར་བྱེད།

作爲「主要的所修」，然後證得「中品菩提」。

བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས

因爲諸菩薩以「實有執及其習氣」作爲「主要的所斷」；

དེའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

它的對治是以「了解『一切法無實有』的見解」作爲「主要的所修」，然後證得「上品菩提」。

མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ།

若根據經部行中觀派，對於聲聞及獨覺二者的主要所斷及主要所修而言，並沒有差別；

དེ་གཉིས་ཀས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་མཚུངས།

因爲此二者均以「煩惱障」作爲主要的所斷，這點是相同的；

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

〔此二者〕均以「補特伽羅無我」作爲主要的所修，這點也是相同的緣故。

འོན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་དམན་མཆོག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

但是此二者的果位有優劣的差別，其原因如下：

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་ཡུན་རིང་ཐུང་གི་དབང་གིས་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

因爲福德資糧範圍的大小及期間的長短而有差別之故。

མདོ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་གཉིས་དང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཚུངས་ལ།

主張「經典有大乘經典及劣乘經典二種及了義、不了義二部分」，這點和唯識宗相同；

མཚན་གཞི་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་།

但事相不同：唯識宗主張「初二法輪爲不了義經典，而末法輪爲了義經典」；

ཕྱི་མ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འདོད། སྐབས་འདིར་འཁོར་ལོ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། བར་པ་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་དེ།

而此處（中觀自續派），初、末二法輪爲不了義經典，中法輪當中則有了義、不了義二部分；

དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་རྣམས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་།

亦即在所破當中，有結合「勝義」之簡別者，爲了義經典；

དེ་ལྟར་མ་སྦྱར་བའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་རྣམས་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

沒有那樣結合的中法輪，則爲不了義經典之故。

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། སྔར་ལྟར་བདུན་ལས།

4-3-2. 解說應成派的系統　如前一般，分七項說明：4-3-2-1. 定義、4-3-2-2. 分類、4-3-2-3. 語詞解釋、4-3-2-4. 境的主張方式、4-3-2-5. 有境的主張方式、4-3-2-6. 無我的主張方式、4-3-2-7. 地道的建立。

དང་པོ་ནི། གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྒོ་ནས་

4-3-2-1. 定義　「僅接受他人共許之應成論式，並由此主張即使在世俗當中

བདེན་དངོས་ཐ་སྙད་དུ་འང་མི་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད།

也無實有事物的中觀者」，就是「應成派」的定義。

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ཟླ་གྲགས། ཞི་བ་ལྷ་ལྟ་བུའོ།།

4-3-2-2. 分類　如佛護阿闍黎、月稱、寂天。

གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

4-3-2-3. 語詞解釋　「佛護阿闍黎」有法，將您稱爲「應成師」的理由如下：

ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

因爲〔您〕主張僅透過「應成論式」，即可在敵論者的心相續當中產生了解「所立」（宗）的比度；所以那樣稱呼。

བཞི་པ་ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། ཡུལ་དེ་ལ་ལྐོག་གྱུར་དང་། མངོན་གྱུར་གཉིས་ཡོད།

4-3-2-4. 境的主張方式　「境」有「隱蔽〔境〕」及「顯現〔境〕」二種。

རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལྐོག་གྱུར་དང་།

必須依賴因相才能了解的那些境，〔安立〕爲「隱蔽〔境〕」。

ཚུར་མཐོང་རྣམས་ཀྱིས་རྟགས་ལ་མི་བརྟེན་པར་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ནུས་པའི་ཡུལ་རྣམས་མངོན་གྱུར་དུ་འཇོག།

凡夫在不依賴因相的情況下，透過經驗之力而能夠決定的那些境，安立爲「顯現〔境〕」。

དང་པོའི་མཚན་གཞི། སྒྲ་མི་རྟག་པ། སྒྲ་བདེན་སྟོང་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། བུམ་པ་དང་། སྣམ་བུ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།

第一的事相，如「聲是無常」、「聲是諦實空」；第二的事相，如「瓶」、「毛織品」。

མངོན་སུམ་དང་། མངོན་གྱུར་དོན་གཅིག ཡང་ཡུལ་དེ་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད།

「現前」與「顯現」同義。　此外，「境」有「世俗諦」及「勝義諦」二種。

ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་གང་ཞིག ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ།

「在『抉擇名言之量』本身已成爲『抉擇名言之量』的情況下，『抉擇名言之量』所得之境本身」，

རང་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད།

就是「世俗諦」的定義。

དེ་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་ཏེ།

區分彼〔世俗諦〕爲「正世俗」及「倒世俗」是不合理的；

ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ལོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

因爲並無正世俗；因爲若是世俗，則必然不是正；因爲若是彼（世俗），則必然是倒。

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་ཏེ།

理應是觀待於世間人的認知，才將世俗諦區分爲正、倒；

གཟུགས་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་།

མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

亦即「色」觀待於世間人的認知，是「正」;「鏡中臉影」觀待於世間人的認知，是「倒」。

འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་བདེན་གྲུབ་དེ། དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

觀待於世間人的認知，是「正」的話，未必是有（存在），因爲色諦實成立，就是那種情況。

གཉིས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་གང་ཞིག །

第二，「在抉擇『究竟之量本身』

མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ།

已成爲『抉擇名言之量』的情況下，『抉擇名言之量』所得之境本身」，

རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད།

就是「勝義諦」的定義。

དབྱེ་བ་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་དང་འདྲ་ཞིང་། སྐབས་འདིར་འགོག་བདེན་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

分類與唯識宗的情況類似；而且此處主張「滅諦」必然是「勝義諦」。

ལྡོག་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་ཅིང་།

4-3-2-5. 有境的主張方式

主張「依於五蘊之後『假名安立的唯我』爲『補特伽羅』的事相」，而且

གང་ཟག་ལ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱབ། བློ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས་ཡོད།

認爲補特伽羅必然是不相應行。　　「量」則有「現量」及「比量」二種。

ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད།

「覺知」有「量的覺知」及「非量的覺知」二種。

རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདོད་ཅིང༌། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ།

不承認「自證現前」，　而且　認爲有情心相續當中的「根識」必然是錯亂識。

ཡིད་ཤེས་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་ཡོད།

而「意識」及「瑜伽現前」則有錯、不錯亂二種。

མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་རྟོག་བཅས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང༌། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད།

「現量」有「有分別的現量」及「無分別的現量」二種。

དང་པོའི་མཚན་གཞི། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང༌།

第一〔有分別的現量〕的實例如：「了解『聲是無常』的第二刹那比度」及

སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་དོན་འཐུན་དུ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།

「取青色之根現前所引生的憶念符合事實之青色的記憶識」；

གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།

第二〔無分別的現量〕的實例如：「取色之根現前」。

མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ།

若是「現量」，則未必是「現前」；

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་མངོན་གྱུར་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

因爲若是「瑜伽現前」，則必然不是「現前」；　　　　因爲「現前」與「顯現」同義。

དཔྱད་ཤེས་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། རྗེས་དཔག་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག།

若是「再決識」，則必然是「現量」。　　　「比度」若予區分，有四：「事勢比度」、

གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་བཞི་ཡོད།

「極成比度」（共稱比度）、「譬喻比度」及「信許比度」（聖教比度）；

གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་གཉིས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ནང་དུ་འདུ།

其中，「極成比度」與「譬喻比度」被含攝在「事勢比度」當中。

ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ།

若是「量」，對於〔量〕自己的耽著境而言未必不錯亂，

སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

因爲「了解『聲是無常』的比度」，對於〔其耽著境〕「聲是無常」而言，是錯亂識之故。

ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་སྟེ། རི་བོང་རྭའི་དོན་སྤྱི་རི་བོང་རྭ་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱ་དང་།

若是「認知」，則必然了解自己的「所量」，因爲「『兔角』的義共相」是「取『兔角』之分別的所量」，

སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

而「『聲是常』的義共相」是「取『聲是常』之分別的所量」之故。

ད྄གུ་པ་བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་ནི།

4-3-2-6. 無我的主張方式

གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་།

主張「『補特伽羅爲自己能獨立之質有的成立空』爲『粗品補特伽羅無我』」及

གང་ཟག་བདེན་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད།

「『補特伽羅諦實空』爲『細品補特伽羅無我』」，

རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་།

並且安立「『無部分之極微所累積的粗分與取彼〔無部分之極微所累積的粗分〕之量〔二者〕異質空』爲『粗品法無我』」及

གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

「『〔補特伽羅的〕施設處—蘊—諦實空』爲『細品法無我』」。

བདག་མེད་གཉིས་སྟོང་བཞིའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་མི་འབྱེད་དེ།

「二種〔細品〕無我」是從「空性的所依處」的觀點來區分，而非從「所破」的觀點來區分的：

གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ། བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་།

因爲「『在〔空性的〕所依處—補特伽羅—之上，破除所破—諦實成立』就是『細品補特伽羅無我』」及

གཞི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགགས་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་ནོ།།

「『在〔空性的〕所依處—蘊等—之上，破除所破—諦實成立』就是『細品法無我』」。

བདག་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

「二種我執」是從「所緣」的觀點來區分，而非從「執取之方式」的觀點來區分的：

གཞི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་།

因爲安立「『緣〔產生補特伽羅我執的〕所依處—補特伽羅—之後，
執〔補特伽羅〕爲諦實成立』就是『細品補特伽羅我執』」及

གདགས་གཞི་ཕུང་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཕྲ་མོར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

「『緣〔補特伽羅的〕施設處—蘊等—之後，執〔蘊等〕爲諦實成立』就是『細品法我執』」。

བདུན་པ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་དང་། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པའོ།།

4-3-2-7. 地道的建立　正說「所斷」及「地道的建立」。

དང་པོ་ནི། བདག་འཛིན་ཕྲ་རགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་།

第一、所斷　安立「『粗、細品我執及其種子』及

དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཆགས་སོགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་།

『由其（粗、細品我執）勢力所生之貪等及其種子』」爲「煩惱障」—

གཙོ་བོར་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པར་འཇོག

「主要對於證得解脫造成中斷的障礙」；

བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྒྲིབ་དང་།

安立「『實執的習氣』及『由其（實執的習氣）勢力所生的一切〔能、所〕二顯的錯亂部分』」爲「所知障」—

གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པར་འཇོག

「主要對於證得一切相智造成中斷的障礙」。

ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་བསྒོམ་བྱའི་ལྟ་བ་ལ་མཐོ་དམན་གྱིས་ཁྱད་པར་མེད་དེ།

對於「三乘之補特伽羅所修習的見解」而言，並無優劣的差別，

དེ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

因爲這三者均以「細品補特伽羅無我」及「細品法無我」作爲主要的所修。

སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཛིན་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད།

對於「主要的所斷」而言，〔三乘之補特伽羅〕則有差別，因爲聲聞及獨覺以「二我執連同其種子」作爲主要的所斷；

བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་བག་ཆགས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད།

而諸菩薩則以它（二我執）的習氣作爲主要的所斷。

ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་

〔第二、地道的建立：〕

「處於『根本定』當中之聲聞及獨覺阿羅漢之心相續中，以『斷除二我執連同其種子』

སྤངས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་དང་།

而顯出差別的真如性」是「無餘涅槃」；

ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

「處於『後得位』當中之聲聞及獨覺阿羅漢之心相續中，

如上那樣〔以『斷除二我執連同其種子』而顯出差別〕的真如性」則是「有餘涅槃」。

དང་པོ་ཉིད་ནས་རིགས་ངེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་དང་།

從一開始種姓就決定的諸大乘種姓者，他們「斷除煩惱障」與

ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པ་དང་སྐུ་བཞི་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།།།

「證得〔菩薩〕第八地」〔這二者〕是同時的；而「斷除所知障」與「現證〔佛的〕四身」是同時的。

嗡 斯哇斯帝

辨別自他二種系統中，無謬理及非理善說藏，
由宗義之理付梓所生　極白善聚匯集之勢力，
透過趨入正道之理則，從根拔除邪說之誤謬；
願諸眾生心光中持有：佛教長久清明勝福分！

སྭ་སྟི།

གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་བསྲུབ་པའི་སྙིང་པོ་མཆོག། རྒྱ་བོད་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ།།
བྱེ་མདོ་སེམས་ཙམ་དབུ་མ་ཐལ་རང་གིས།། བཞེད་སྲོལ་མ་འདྲེས་གསལ་བར་མཛད་པའི་གཟུགས།།
གསལ་བྱེད་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་།། ཨུང་དུའི་ཚིག་གིས་གསལ་བར་བཤད་འདི་རྨད།།
པར་བསྐྲུན་སྦྱིན་བདག་མཁས་དབང་ཞྭ་སེར་གྱི།། བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་རྒྱ་ལུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ།།
དགེ་འདུན་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་སྐུ་མཆོག་དང་།། མཛོད་པ་ཆོས་མཛད་བློ་བཟང་བསྟན་པ་ཡིས།།
འདིར་འབད་དགེ་བས་བདག་དང་འགྲོ་བ་ཀུན།། ཟུང་འཇུག་སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མྱུར་ཐོབ་ཤོག།

བཅས་པར་བྱུང་སྨོན་ཚིག་འདི་ནི་སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་
སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་རྟེའི་དྲང་ཡིག་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་སོ།།
འདིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྙེ་ཐམས་ཅད་ནས
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། བཀྲ་ཤིས།།།།